

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-615/23-B

Název	Základní škola Jabloňany, okres Blansko, příspěvková organizace
Sídlo	č.p. 38, 679 01 Jabloňany
E-mail	zs.jablonany@seznam.cz
IČO	75024161
Identifikátor	600106357
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Kateřina Študlová
Zřizovatel	obec Jabloňany
Místo inspekční činnosti	č.p. 38, Jabloňany
Inspekční činnost na místě	10. 5. 2023 – 11. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Jabloňany, okres Blansko, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) a školní družiny.

V době inspekční činnosti škola zajišťovala základní vzdělávání ve dvou třídách prvního až pátého ročníku 29 žákům, z toho čtyřem žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Zájmové vzdělávání bylo realizováno pro 27 účastníků v jednom oddělení školní družiny.

Škola sídlí v přízemní budově v centru obce. Okolní lesnatá krajina umožňuje realizovat různé environmentálně zaměřené aktivity, projekty a podporovat tak u žáků kladný vztah k přírodě a ekologii.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od minulé inspekční činnosti v roce 2014 došlo ke změně ve vedení školy. Koncepční záměry, stanovené ředitelkou školy (dále „ředitelka“), prioritně zahrnovaly zkvalitňování materiálních podmínek školy, oblast spolupráce s partnery na místní i regionální úrovni, prezentaci školy na veřejnosti a zlepšování výsledků vzdělávání žáků. Daří se i podpora environmentálního vzdělávání a vedení žáků k ekologickému myšlení. Naopak absence konkrétních cílů vedoucích ke zkvalitňování průběhu vzdělávání žáků se nepříznivě odrazila ve sledovaném vzdělávání. Nedostatečné bylo i vytyčení koncepčních záměrů v personální oblasti.

Velikost školy s malým pracovním kolektivem umožňovala ředitelce postavit řízení především na každodenních osobních kontaktech. Ředitelka si ponechala veškeré řídicí kompetence včetně výkonu specializovaných činností v rámci školního poradenského pracoviště (pozice výchovné poradkyně a školní metodičky prevence). Souběh obou funkcí společně s plněním úkolů vedoucího pracovníka není optimální z hlediska rozsahu povinností spojených s výkonem uvedených pozic. To se projevilo zejména v méně účinném metodickém vedení pedagogických pracovníků. Při plánování hospitační a kontrolní činnosti ředitelka sice stanovovala záměry a priority pro aktuální školní rok, z realizovaných hospitací však nevyvozovala závěry a další opatření pro zkvalitňování vzdělávání. Také krátké orientační náhledy ředitelky do činnosti školní družiny nezajišťovaly komplexní hodnocení zájmového vzdělávání. Nedostatečné metodické vedení jedné z asistentek pedagoga se projevilo v některých vyučovacích hodinách ve vážnoucí spolupráci s vyučující. Rovněž pedagogická rada nebyla funkčním metodickým orgánem. Pedagožky se na jejich jednáních zabývaly zejména organizačními záležitostmi, okrajově výsledky vzdělávání žáků či oblastí vzdělávání žáků se SVP. Nezaměřovaly se v dostatečné míře na vzdělávací proces a vlastní pedagogickou činnost.

Od poslední inspekční činnosti se zlepšila účast pedagožek na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Všechny mají zájem si dále rozvíjet své profesní dovednosti, samotné plánování DVPP však probíhá méně systematicky. Ve výběru vzdělávacích akcí nejsou dostatečně reflektována témata reagující na zjištění z hospitační činnosti a odrážející reálné potřeby jednotlivých pedagožek. Chybí vzdělávání zaměřené na oblast formativního hodnocení, uplatňování kooperativních forem práce a diferencovaného přístupu k žákům.

Vzhledem k velikosti školy je předávání informací v oblasti poradenských služeb ostatním pedagogům funkční. Vzdělávání žáků se SVP vychází z doporučení školských poradenských zařízení, na jejichž základě škola převážně realizuje doporučená podpůrná opatření včetně předmětu speciálně pedagogické péče. Rezervy byly shledány v nízké míře uplatňování diferenciac učiva a úkolů podle potřeb jednotlivých žáků ve sledovaném vzdělávání. Škola má vypracovaný Minimální preventivní program odpovídající jejím potřebám. O jeho

účinnosti svědčí fakt, že mezi žáky se doposud žádné závažné rizikové chování nevyskytlo. Nastavením funkčních pravidel a realizovanými preventivními činnostmi škola je systémově řešena i bezpečnost žáků při vzdělávání.

Ve spolupráci se zřizovatelem se ředitelce podařilo opravami vnitřních prostor a novým vybavením nejen zkvalitnit materiální podmínky školy, ale i odstranit nedostatky zjištěné při minulé inspekční činnosti v materiální oblasti. Zlepšila se i podnětnost a estetičnost prostředí. Stále jsou však prostory budovy školy omezující pro kvalitní průběh vzdělávání žáků např. pro výuku tělesné výchovy, činnost školní družiny či stravování žáků. Tuto skutečnost ředitelka ve spolupráci se zřizovatelem intenzivně řeší prostřednictvím projektu nástavby budovy školy. Přetrvává také problém s užíváním výškově nenastavitelného žakovského nábytku. Ne všichni žáci z důvodu nesprávně přiděleného nábytku měli vhodné podmínky pro správné sezení. Z finančních zdrojů z projektové činnosti byly obměněny a doplněny prostředky informačních a komunikačních technologií (tablety, notebooky, interaktivní tabule, robotické hračky, výukové programy). K podpoře čtenářské gramotnosti žáků přispívá zřízení žakovské knihovny umístěné na chodbě školy. Žáci jsou vedeni k péči o prostory a zeleň před budovou školy, které působí vysoce estetickým dojmem.

Škola nezajišťuje žákům v době jejich pobytu ve škole stravovací službu (školní stravování), což je závažný nedostatek vyžadující odstranění. V době inspekční činnosti stravu některým žákům zajišťovali zákonní zástupci na základě smluvního vztahu dovozem od soukromé společnosti. Žáci konzumovali donesenou stravu po vyučování, v prostoru třídy, který je pro obědvání žáků uzpůsobený. V době pobytu ve škole neměli školou zajištěnou možnost se stravovat všichni žáci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání žáků pozitivně ovlivňovalo vstřícné vystupování vyučujících, jejichž respektující komunikace u žáků rozvíjela sociální dovednosti a přirozené dodržování stanovených komunikačních i organizačních pravidel. Výuka tak probíhala v bezpečném a klidném pracovním prostředí, nezbytném pro rozvoj vědomostí, dovedností a formování návyků u žáků.

Průběh vzdělávání zaznamenal od poslední inspekční činnosti ve sledovaných oblastech pozitivní změny, některé nedostatky však stále přetrvávají. Vyučujícím se na začátku vyučovacích hodin dařilo žáky vhodně motivovat a seznamovat je se vzdělávacími cíli. V závěru vyučovacích hodin však scházel dostatečný prostor k motivačnímu shrnutí a zhodnocení práce žáků, kteří tak neobdrželi efektivní zpětnou vazbu o rozsahu naplnění vzdělávacího cíle a dosažené úrovni jejich znalostí. Často chyběla žakovská formulace očekávání od vlastní práce a následná sebereflexe. Uplatňované výukové metody byly převážně efektivní. Velký důraz byl kladen na vedení žáků k samostatnosti s vědomím zodpovědnosti za vlastní učební výkony, již nejmladší žáci dokázali zcela samostatně plnit úkoly bez dopomoci vyučujících. Menší prostor jim však byl vytvářen pro vzájemnou komunikaci a spolupráci, žáci měli jen ojediněle možnost kooperovat ve dvojicích či skupinách. Byli vedeni k pochopení významu probíraného učiva pro využití v běžných životních situacích, učitelky učivo vhodně mezipředmětově propojovaly a využívaly regionální prvky. Spíše výjimečně však bylo zaznamenáno uplatňování metod kritického myšlení a diskuzí nad konkrétními tématy, prostřednictvím nichž by se žáci učili formulovat názory a vytvářet životní postoje. Pouze ojediněle byla zařazena práce s textem, která by podporovala rozvoj čtenářských strategií a čtenářskou gramotnost žáků. Náznost výuky byla zajišťována využíváním různých učebních pomůcek a materiálů, v menším rozsahu dostupnými digitálními technologiemi. Písemnosti žáků učitelky důsledně opravovaly a převážně vedly žáky k práci s chybou i v ústním projevu. Zřetelná byla diferenciacce učiva podle jednotlivých ročníků, diferenciacce úkolů či vzdělávacích cílů podle odlišných

vzdělávacích potřeb a schopností jednotlivých žáků včetně žáků se SVP však ve výuce zaznamenána nebyla. Žákům s potřebou podpůrných opatření poskytovaly v případě potřeby individuální pomoc při výuce asistentky pedagoga. Jejich další zapojení do vzdělávacích činností směřovaných k ostatním žákům bylo na rozdílné úrovni.

V českém jazyce si žáci prostřednictvím výukových programů na interaktivní tabuli a počítačích procvičovali gramatické jevy, důsledně byli vedeni k jejich odůvodňování. V hodinách matematiky byla dobře rozvíjena matematická gramotnost. Žáci si osvojovali a následně upevňovali početní postupy a pravidla. Ve výuce anglického jazyka vyučující v souladu se správnými didaktickými postupy kladla důraz na vizuální oporu a důkladné procvičení slovní zásoby. Menší pozornost věnovala komunikačním situacím, při nichž by žáci rozvíjeli porozumění jednoduchým otázkám a tvoření jednoduchých odpovědí. Výuka byla vedena převážně v českém jazyce, nebyly tak u žáků vytvářeny optimální předpoklady pro komplexní rozvoj řečových dovedností. Malý počet žáků ve výuce vlastivědy poskytl vyučující vhodné podmínky pro zařazení forem a metod práce, při kterých by žáci mohli vyhledávat, třídit a analyzovat informace z různých informačních zdrojů, vyučující této možnosti nevyužila. Výtvarná výchova byla realizována ve venkovních prostorách školy, což mělo pozitivní vliv na zájem žáků o výtvarné aktivity. Žákům však nebylo demonstrováno užití správné výtvarné techniky a pracovních postupů, což snížilo efektivitu vzdělávání. Pro výuku tělesné výchovy vyučující využila venkovní zpevněnou plochu v nedaleké vzdálenosti od budovy školy. Dbala na bezpečnost žáků, vhodně zvolenými aktivitami rozvíjela jejich obratnost, tělesnou zdatnost, při hrách je vedla ke sportovnímu chování.

Charakteristickým rysem vzdělávání ve školní družině byla klidná atmosféra a možnost volby aktivit. Při tematicky zaměřených rukodělných a výtvarných činnostech byly u účastníků účinně rozvíjeny jejich pracovní kompetence, jemná motorika a tvořivost. Organizace pobytu žáků ve školní družině je úzce propojena s činností všestranně zaměřených zájmových kroužků vedených pedagogickými pracovníci.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Informace o činnosti školy, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků jsou zákonným zástupcům zprostředkovány na třídních schůzkách, elektronickou komunikací a v dostatečném rozsahu ve všech vyučovacích předmětech i v žákovských knížkách. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků učitelky uplatňují pravidla, která si nastavily ve školním řádu. Občas však při klasifikaci používají různá motivační znaménka, která nemají v dokumentu oporu.

Výsledky vzdělávání žáků jsou stabilní a vykazují velmi dobrou úroveň, v posledních třech školních letech většina žáků prospěla s vyznamenáním. Výchovná opatření jsou udělována výjimečně, pochvaly mají motivační funkci. Úroveň osvojených vědomostí a znalostí žáků je ověřována prostřednictvím běžných interních nástrojů (např. krátké písemné práce, testy a diktáty, čtvrtletní a pololetní písemné práce aj.), které jsou přizpůsobeny potřebám jednotlivých žáků. Žákům ohroženým školním neúspěchem vyučující zajišťují odpovídající podporu, jsou zapojeni do doučovacích aktivit realizovaných z projektové činnosti. Škola se ve sledovaném období z vlastní iniciativy nezapojila do externího ověřování vzdělávacích výsledků žáků. Možnost srovnání celkových výsledků tak má výrazně omezenou na hodnocení pouze ve vztahu k dosahování cílů stanovených ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. Pozitivní zpětnou vazbu škole poskytuje úspěšnost žáků při přijímacím řízení na víceleté gymnázium či do tříd se specializovaným zaměřením. Žáci jsou motivováni k účasti ve výtvarných soutěžích pořádaných externími organizacemi (např. knihovnami v Protivanově a v Boskovicích, středisky volného času v Boskovicích a v Letovicích, Vodárenskou akciovou společností aj.), zapojují se i do různorodě zaměřených soutěží v rámci školy (např. recitační, sportovní aj.).

Škole se daří rozvíjet partnerství, která podporují úspěšnou realizaci školních vzdělávacích programů a příznivě se odráží i v dobrých výsledcích vzdělávání. Zákonní zástupci se účastní akcí pořádaných školou a její činnost podporují věcnými dary. Přínosná je spolupráce se zákonnou zástupkyní v oblasti organizace besed a projektových dnů zaměřených na péči o zdraví. Do života obce se žáci zapojují prostřednictvím vystoupení při různých příležitostech a péčí o místní zeleň. Škole se daří prohlubovat spolupráci s mateřskou školou v Oboře. Vzájemné návštěvy i společně realizované akce umožňují získávání informací o potřebách dětí a zdařile přispívají k jejich plynulému přechodu do základního vzdělávání. V rámci pořádání společných akcí je významná i kooperace se školami v Rozseči nad Kunštátem, Žďárné, Skalici nad Svitavou, v Boskovicích aj.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve vedení školy a k výrazné obměně pedagogického sboru.
- Na základě zájmu zákonných zástupců škola rozšířila svoji činnost o zájmové vzdělávání ve školní družině.
- Opravami a modernizacemi se škole podařilo odstranit nedostatky zjištěné při minulé inspekční činnosti a zkvalitnit tak materiální podmínky školy, stále jsou však prostory školy omezující pro kvalitní průběh vzdělávání žáků.

Silné stránky

- Vedení žáků k samostatnosti posilovalo jejich pocit zodpovědnosti za vlastní vzdělávání.
- Důsledné dodržování nastavených komunikačních a organizačních pravidel ze strany žáků zajišťovalo klidné a bezpečné sociální prostředí pro vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Metodické nástroje (hospitační činnost vedení školy, jednání pedagogické rady) nebyly dostatečně účinné pro přijímání cílených opatření vedoucí ke zkvalitňování vzdělávání.
- Efektivitu výuky anglického jazyka částečně snižovalo její vedení v českém jazyce.
- Ve výuce byly v menší míře zařazovány kooperativní formy práce a podporováno kritické myšlení žáků, jen ojediněle byli žáci vedeni k sebehodnocení, scházela diferenciací úkolů podle potřeb jednotlivých žáků.
- Škola nezajistila stravovací službu (školní stravování) pro žáky v době jejich pobytu ve škole.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Na základě výsledků hospitační činnosti poskytovat pedagogickým pracovníkům účinnou zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce, následně přijímat vhodná opatření ke zlepšení vzdělávacího procesu včetně cíleného plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Na jednání pedagogické rady se pravidelně zabývat průběhem vzdělávání žáků.
- Systematicky pracovat se strategií rozvoje školy – jasně definovat koncepční cíle a podmínky potřebné pro jejich dosažení, zkonkretizovat kroky, které vedení a pedagogové plánují učinit pro dosažení vytýčených cílů.
- Delegovat specializované činnosti v rámci poradenských služeb na více osob.

- Zintenzivnit metodické vedení asistentky pedagoga s cílem posílit její spolupráci s učitelkami tak, aby v průběhu výuky asistentka pedagoga poskytovala podporu vyučujícím v širším spektru jejich činností.
- Zajistit všem žákům možnost využívat stravovací službu (školní stravování) v době jejich pobytu ve škole.
- Při výuce anglického jazyka rozvíjet komunikativní dovednosti žáků, realizovat výuku převážně v cílovém jazyce.
- Ve výuce diferencovat úkoly podle potřeb jednotlivých žáků, vést žáky k sebehodnocení, zařazovat ve větší míře kooperativní formy práce a podporovat tak vzájemnou spolupráci žáků. Zaměřit se na rozvoj kritického myšlení žáků a práci se vzdělávacím cílem v závěru vyučovacích hodin.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Jabloňany z 8. 10. 2009 včetně dodatků, posledního č. 2 ke zřizovací listině čj. 331/09 ze dne 27. 6. 2017
2. M3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2022 z 17. 10. 2022
3. Z 2-01 Výkaz o školní družině a školním klubu podle stavu 31. 10. 2022 z 9. 11. 2022
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, údaje k 4. 5. 2023
5. Jmenovací dekret na pracovní místo ředitelky Základní školy Jabloňany, okres Blansko, příspěvková organizace s účinností od 1. 7. 2016 z 24. 6. 2016
6. Doklad o absolvování kvalifikačního studia pro ředitele škol a školských zařízení z 25. 5. 2017
7. Plán kontrolní a hospitační činnosti – školní rok 2022/2023, záznamy z hospitační činnosti vedené ve školním roce 2022/2023
8. Provozní řád – školní rok 2022/2023 z 29. 8. 2022
9. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělávání pedagogických pracovníků, osvědčení ze vzdělávacích akcí za období od školního roku 2020/2021 do data inspekční činnosti, Plán DVPP a samostudia na školní rok 2022/23 z 2. 9. 2022
10. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené od školního roku 2021/2022
11. Dokumentace poradenských služeb školy – Školní program proti šikanování 2022- 2023, Minimální preventivní program 2022-2023 z 26.8.2022, Postup při vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků mimořádně nadaných, Plán práce výchovného poradce, dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Malá škola“ platný od 1. 9. 2016 včetně dodatků, posledního z 1. 9. 2022

13. Školní řád základní školy účinný k 1. 9. 2016, Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků s účinností od 1. 9. 2016
14. Rozvrh hodin všech tříd platný ve školním roce 2022/2023
15. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 – Katalogový list žáka (vzorek)
16. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 (2 ks)
17. Písemnosti žáků – sešity, pracovní sešity, písemné práce, žákovská knížka (vzorek)
18. Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ Jabloňany platný od 1. 9. 2022
19. Vnitřní řád školní družiny z 29. 8. 2022
20. Přehled výchovně vzdělávací práce – třídní kniha ve školní družině vedená ve školním roce 2022/2023 (1 ks)
21. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022 z 25. 10. 2022
22. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek a podmínek zajištění bezpečnosti žáků
23. Inspekční zpráva čj. Čj. ČŠIB-590/14-B z 16. 5. 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csic.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Markéta Šustrová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Hana Plachá, školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.